

RUBRIK HAZIRLAMA

KAPADOKYA
ÜNİVERSİTESİ
— Akıl - Ahlak - Adalet - Adap —

- **Latince kökenli olan Rubrik ” kelimesinin Türkçe karşılığı Dereceli Puanlama Anahtarı (DPA) dır.**

Dereceli Puanlama Anahtarı/Rubrik

**Not verilecek çalışmanın
değerlendirilmesi amacıyla kullanılan bir
puanlama aracıdır.**

**Dereceli puanlama anahtarının iki temel
özelliği vardır:**

Sorular ğrencilerin tümü tarafından doğru

anlaşılabilir ve açıklıkta
Ayrıca ifade ve imla hatalarına yer
verilmemelidir.

** * Tutarlı ölçüt setleri*

***Performans düzey tanımlamaları*

**Efektif bir DPA, uygun ölçütleri ve iyi
oluşturulmuş performans tanımlarını
içerir.**

Dereceli Puanlama Anahtarı/Rubrik

Değerlendirme aşamasında ölçütlerin net bir şekilde tanımlanmasını sağlar, bu sayede öğrencilerden beklenenler açık bir şekilde belirlenmiş olur.

Sorular öğrencilerin ünlü kavramları doğru olarak anlaşılabilecek açıklıkta olmalıdır. Ayrıca ifade ve imla hatalarına yer verilmemelidir.

Değerlendirme sürecinde öznelliği ortadan kaldırır. Eğitimde geribildirim sağlar ve bu yolla öğrenim sürecine katkıda bulunur.

Dereceli Puanlama Anahtarı Türleri

**Dereceli puanlama anahtarları iki şekilde
sınıflandırılmaktadır:**

**DPA ölçütlerinin tek tek tek veya bir
arada ele alınmasına göre;**

Analitik

DPA

Bütünsel

DPA

**DPA'nın benzer görev grubuna (genel)
veya yalnızca bir değerlendirmeye
yönelik olmasına göre;**

Genel

DPA

Göreve Özgü

DPA

Analitik DPA

Analitik DPA' larda her bir ölçüt için ayrı ayrı performans değerlendirmeleri bulunmaktadır.

Sınıf içi değerlendirmeler için en iyi yöntem analitik DPA'dır. Tüm ölçütlere ayrı ayrı odaklanmak, öğrencilerin çalışmalarının hangi yönlerine nasıl ağırlık verebileceklerini görmeleri açısından önemlidir. Bununla birlikte, sonuç değerlendirmesi (not vermek) için de kullanışlıdır.

Bütünsel DPA

Bütünsel DPA’larda tüm ölçütler aynı anda ele alınır ve genel bir değerlendirme yapılır

Sadece sonuç değerlendirmesinin yapılacağı, öğrencilere yapılan değerlendirmeyle ilgili geribildirim yapılmayacak durumlarda bütünsel DPA’dan yararlanılabilir. Bu değerlendirme, not dışında herhangi bir değerlendirmenin yapılmadığı durumları ifade etmektedir

Bütünsel DPA

Bütünsel DPA’larda tüm ölçütler aynı anda değerlendirilse de bu değerlendirmeler genel bir sonuca varma bağlamında çok iyi iyi orta zayıf gibi bir sınıflandırma içermemektedir. İyi hazırlanmış bir bütünsel DPA, iyi bir ürün için ölçütlere ve mevcut ürünün ölçütleri ne derece karşıladığına yönelik gözlemlere dayanmaktadır

DPA Türü	Tanımı	Avantajları	Dezavantajları
Bütünsel veya Analitik DPA: Tek bir değerlendirme mi yoksa birden fazla değerlendirme mi?			
Analitik DPA	Her ölçüt ayrı ayrı değerlendirilir.	• Öğretmene tanımlayıcı bilgiler verir. • Öğrencilere biçimlendirici geribildirim verir. • Yönerge ile bağlantı kurmak, bütünsel DPA'lara göre daha kolaydır. • Biçimlendirici değerlendirme için uygundur; sonuç değerlendirme için uyarlanabilir. Not vermek için genel bir puana ihtiyaç varsa, puanlar birleştirilebilir.	• Puanlama yapmak, bütünsel DPA'lara göre daha fazla zaman alır. • Puanlayıcılar arası güvenilirliğe ulaşmak, bütünsel DPA'lar ile kıyaslandığından uzun süre gerektirir.
Bütünsel DPA	Tüm ölçütler eş zamanlı değerlendirilir.	• Puanlama, analitik DPA'dan daha hızlı yapılır. • Puanlayıcılar arası güvenilirliğe ulaşmak daha az zaman gerektirir. • Sonuç değerlendirme için kullanışlıdır.	• Tek bir genel puan, iyileştirme faaliyetleri için ne yapılması gerektiği hakkında bilgi vermez. • Biçimlendirici değerlendirme için kullanışlı değildir.

Genel DPA

Genel DPA, birbirinden farklı görevler arasında genellenebilen veya farklı görevler ile kullanılabilen performans ölçütlerini ve tanımlamalarını içermektedir.

Görevlerin tümü, aynı öğrenme çıktısının örnekleri olmalıdır (Yazma, problem çözme gibi). Ölçütler; belirli bir görevin özelliklerine değil, öğrenme çıktısının farklı taraflarına yöneliktir (Örn.; belirli bir problemin çözümünü değil, genel anlamda iyi problem çözenin özelliklerini içerir). Performans tanımları geneldir, bu nedenle öğrenciler genel nitelikleri öğrenirler. Tekil ve göreve özgü özellikleri öğrenmezler.

Genel DPA'lar Neden Kullanılmalıdır?

Öğretmenin odağını, öğrencilerin görevi tamamlaması yerine beceri öğrenimlerini nasıl geliştirdiğine çevirir.

Öğrenci performansını, başarıya giden birçok farklı yolu göstermeye olanak sağlayan kelimeler ile tanımlar

Öğrencilerin zaman içinde geliştirdikleri bilgi ve becerilere odaklanmalarını sağlayarak birçok farklı görevde kullanılabilir. Her bir görev için tekrar oluşturulmasına gerek yoktur

Kendi çalışmalarını planlamalarına ve izlemelerine yardımcı olmak için görev öncesinde öğrencilerle paylaşılabilir

Göreve Özgü DPA

Göreve özgü DPA, birlikte kullanıldığı performans görevlerine özgüdür

- **Bir problemin cevaplarını içerebilir veya öğrencilerin kullanması gereken stratejileri açıklayabilir Bununla birlikte, öğrencilerin bahsetmesi gereken unsurları ve kavramları listeleyebilir**

Göreve Özgü DPA'lar Neden Kullanılmalıdır?

Göreve özgü DPA, sadece puanlama için yararlıdır. Öğrencilerle paylaşılmadığı için biçimlendirici değerlendirmeye uygun değildir.

Öğretmenlerin az pratik ile tutarlı bir şekilde uygulayabileceği bir DPA türüdür.

Bir öğrencinin belirli bir göreve verdiği yanıtta aranacak özellikler detaylandırıldığı için, genel DPA'ya göre daha kolay çıkarım yapılır.

Değerlendirmeyi yapan kişi için “puanlama yönergesi” işlevi görür.

DPA Türü	Tanımı	Avantajları	Dezavantajları
Bütünsel veya Analitik DPA: Tek bir değerlendirme mi yoksa birden fazla değerlendirme mi?			
Genel DPA	Bir görev ailesinin (örn.; yazma, problem çözme vb.) tamamı için geçerli olan tanımlamaları içerir.	• Değerlendirme ve öğretim arasında açık bir bağlantı kurmak amacıyla öğrenciyle paylaşılabilir. • "Aynı" DPA birçok görev için kullanılabilir. • "İyi bir görevin" tek bir görevden "daha kapsamlı" olduğunu anlamalarını sağlayarak öğrencilere yardımcı olur ve böylece "öğrenmeyi" destekler. • Öğrencilerin öz değerlendirme yapabilmelerini sağlar. • Genel DPA'lar geliştirilirken öğrenciler de sürece dahil edilebilir.	• Puanlama yapmak, bütünsel DPA'lara göre daha fazla zaman alır. • Puanlayıcılar arası güvenilirliğe ulaşmak, bütünsel DPA'lar ile kıyaslandığından uzun süre gerektirir.
Göreve Özgü DPA	Bir görevin belirli "içeriğine" atıfta bulunur (örn.; bir yanıt "verir", bir "sonucu belirtir").	• Öğretmenler (bazen) göreve özgü DPA kullanmanın puanlamayı "kolaylaştırdığını" söylemektedirler. • Puanlayıcılar arası güvenilirliği hesaplamak daha az zaman alır.	• Öğrencilerle paylaşılmaz (Yanıtları içerebilir). • Her bir görev için yeni bir DPA geliştirilmelidir. • Açık uçlu görevlerde, DPA'larda iyi belirtilmeyen yanıtlar değerlendirmenin kalitesini düşürebilir.

Dereceli Puanlama Anahtarları Neden Önemlidir?

Öğrencilerin çalışmalarının nitelikleri hakkında bilgi vermesi açısından önemlidir.

Öğretmenlerin öğretim faaliyetlerini yerine getirmesine, öğretimin ve değerlendirmenin koordine olmasına ve öğrencilerin öğrenim sağlamasına yardımcı olur.

Dereceli Puanlama Anahtarları Neden Önemlidir?

DPA’larda değerlendirmeye alınan öğrenme çıktıları, değerlendirmek için kullanılan görevlerle karıştırılmamalıdır. DPA’da kullanılacak görev ve ürüne değil, öğrenciden beklenen öğrenme çıktısına veya yeterliliğe odaklanılmalıdır.

Dereceli Puanlama Anahtarı Hazırlanırken Yapılan Hatalar

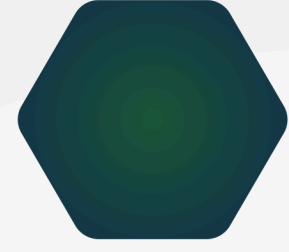
**Öğrenciden istenmeyen,
beklenmeyen bir çıktıyı puanlamak.**

**Ölçülen öğrenme çıktılarında yeterliliği
incelemek yerine parçaları veya
bileşenleri sayarak puanlamak.**

**Konu dışı özellikleri puanlamaya dahil
etmek. Öğrenme çıktılarından ziyade ürünü
puanlamak.**

**Öğrenme çıktılarını karıştırmak (Birden fazla
içerik alan becerisini bir defada tek bir beceri
olarak puanlamak).**

Etkili DPA Geliştirme

Uygun Ölçüte Karar Verme

Ölçüt belirlenirken, değeriendirilmesi gereken en uygun ve en önemli yönler seçilir Bunlar, görevin kendi özelliklerinden ziyade (bir bilim insanı için hazırlanmış rapor, görseller, referanslar vb görevin belirtmesi gereken öğrenme çıktılarının özellikleri olmalıdır (konu seçimi, bilim insanının tarihe katkılarının incelenmesi, akıl yürütme vb Bu tür ölçütler hem öğretmenin hem de öğrencilerin öğrenme kanıtı olarak araması gereken nitelikleri tanımlayarak öğrenmeyi destekler.

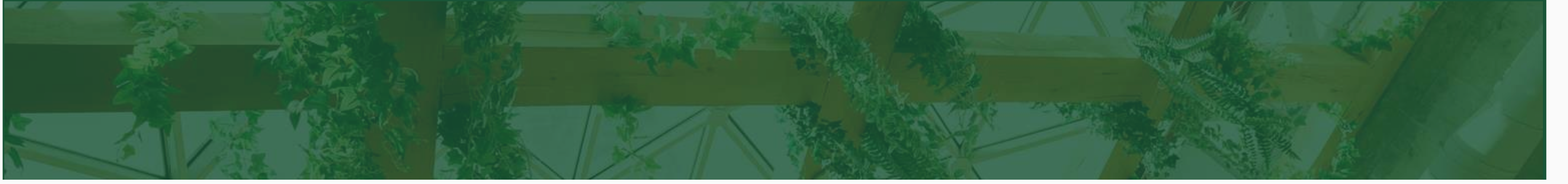
Etkili DPA Geliştirme

Uygunluk, etkili bir DPA ölçütünün sahip olması gereken en önemli özelliktir DPA nın yararlı olabilmesi için seçilen ölçütlerin tanımlanabilir ve gözlemlenebilir olması gerekir Bununla birlikte, ayrı ayrı değerlendirilebilmeleri için birbirlerinden farklı olmalıdırlar. Bir grup olarak ele alındıklarında, bu ölçütlerin standart veya öğretim hedeflerindeki öğrenme tanımları ile eşleşebilmesi için performansı yeterince eksiksiz bir şekilde tanımlayan özelliklere sahip olması gerekir. Anlamlı performans düzeyinde tanımlar yazılabilmesi için ölçütler bir niteliğin sürekliliği boyunca yüksekte düşüğe değişebilen özellikler içermelidir

Sınıf İçi DPA Ölçütlerinin Taşınması Gereken Özellikler

Özellikler	Açıklamalar
Ölçütler	
Uygundur	Her bir ölçüt, öğrenciler tarafından öğrenilmesi amaçlanan standart, müfredat hedefi veya öğretim hedefinin bir yönünü temsil eder.
Tanımlanabilir	Her bir ölçütün hem öğrenciler hem de öğretmenler tarafından açıkça anlaşılabilen, aynı anlama gelen ortak bir anlamı vardır.
Gözlemlenebilir	Her bir ölçüt, görevi yerine getiren kişi dışındaki kişiler tarafından da algılanabilen (genellikle görülen veya duyulan) performansın niteliğini tanımlar.
Birbirinden farklıdır	Her bir ölçüt, performans ile değerlendirilmesi amaçlanan öğrenme çıktılarının farklı bir yönünü tanımlar.
Bütünlük gösterir	Tüm ölçütler birlikte, performans ile değerlendirilmesi amaçlanan öğrenme çıktılarının bütününe temsil eder.
Bir niteliğin sürekliliği boyunca tanımlamaları destekler	Her bir ölçüt, bir dizi performans düzeyi aralığında tanımlanabilir.

Bunlara ek olarak, öğrencilerin mevcut durumda hâkim olduğu veya bir görevinana odağı olmayan “arka planda” ek özellikler de DPA’da yer alacaktır Bunlara “örtük ölçütler” adı verilmektedir Örneğin bir öğrenci, rapor yazmasını gerektiren bir durumda ilkokul yıllarında edindiği “cümle kurma becerileri”ni kullanacaktır. Ancak bu ölçüt, raporu değerlendirmek için kullanılacak DPA’da yer almaz Rapor için uygun ölçütler bilimsel içeriği ve bilimsel akıl yürütmeyi anlamak, raporda sunulan bilgileri özenli bir şekilde aktarmak vb ile ilgili olmalıdır.

Özetle

etkili bir DPA’da tüm olası ölçütler yer almaz, değerlendirme amacı için “uygun ve doğru” ölçütler listelenir

Uygun ve Doğru Ölçüt için Kendimize Ne Sormalıyız?

Öğrenci performansının/ürününün hangi özellikleri/nitelikleri, öğrencinin bu öğretim hedefinde belirtilen bilgi veya becerileri öğrenebilmesi için kanıt sağlar?

Performans Düzeyi Tanımlamaları Nasıl Yazılır?

Düzeylerin en önemli tarafı, performans tanımı yaparken çalışma niteliği ile ilgili çıkarım yapılmasından çok çalışma ile ilgili yapılacak gözlemin ele alınmasıdır.

Performans düzeyleri tanımları belirlenirken, performans düzeylerinin genel tanımlarına mı yoksa göreve özgü tanımlarına mı ihtiyaç olduğuna karar verilmelidir Birçok durumda genel tanımlamalar tercih edilir.

Performans Düzeyi Tanımlamaları Nasıl Yazılır?

Diğer bir önemli nokta performans düzeyinin kaç düzey olması gerektiğidir.

Performans niteliğinde anlamlı farklılıklar göz önünde bulundurularak tanımlanabilecek kadar çok düzey kullanılmalıdır Bazı kolay görevler için iki düzey yeterlidir Kabul edilebilir ve Tekrar edilmeli gibi

Performans Tanımlama Sorusu:

Bu ölçütte, yüksekten düşüğe her bir nitelik düzeyinde öğrenci çalışması/ürünü nasıl olmalıdır?

Ölçüt ister “ sınıflandırmasıyla ister en üst kategoriyle başlasın, farklı performans düzeyleri için tamamen farklı dört veya beş tanımlama yapılmaz. Önemli olan, performans niteliğine ait düzeylerin bir sürekliliği açıklaması ve bu düzeylerin ayırt edilebilir olmasıdır. Bir düzeyin diğerinden ne açıdan farklı olduğu tanımlanabilmeli ve bu tanımlamalar öğrencilerin çalışmalarından örneklerle gösterilebilmelidir

**Sınıf İçi DPA Performans
Düzeyi
Tanımlamalarının
Taşınması Gereken Özellikler**

Özellikler	Açıklamalar
Performans Düzey Tanımlamaları	
Betimleyicidir	Performans, çalışma ile ilgili gözlemlenebilenler doğrultusunda tanımlanır.
Açıktır	Hem öğrenciler hem de öğretmenler tanımlamaların ne anlama geldiğini anlar.
Kapsayıcıdır	Performans, her bir ölçüt için nitelik sürekliliğini bir uçtan diğer uca tanımlar.
Düzeyler arasında farklılık gösterir	Performans tanımları; düzeyden düzeye, çalışmanın açık bir şekilde kategorize edilebileceği kadar farklıdır. Her düzeydeki çalışma örneklerini performans tanımlarıyla eşleştirmek mümkün olmalıdır.
Hedef performansı (kabul edilebilir, ustalık, geçebilir) uygun düzeyde merkeze alır.	Standart, müfredat hedefi veya ders hedeflerinde belirtilen, beklenen düzeydeki performans tanımı DPA’da amaçlanan düzeye yerleştirilir.
Düzeyden düzeye eşdeğer açıklamalar içerir	Belirli bir standarda ait sürekliliğin her düzeyinde yer alan performans tanımlamaları, çalışmanın aynı özellikleri için farklı nitelik düzeylerini açıklar.

Performans düzey tanımlamalarındaki kelimeler, dikkatli bir şekilde seçilmelidir. Performans düzey tanımları, performans sürekliliğinin tüm düzeylerinde öğrenci performansını tanımlamalıdır.

Değerlendirici terimler (mükemmel iyi orta zayıf gibi) kullanılmamalıdır. Süreklilik, içerik ve sınıf düzeyi için gerçekçi beklentileri temsil etmelidir. Tanımlamalar, hiçbir öğrencinin düzeyde çalışma üretmesi beklenmese bile tamamen hedef dışı olan bir alt düzey dahil olmak üzere performansın tüm olası düzeylerini içermelidir. Tanımladıkları düzeye uygun olmalıdırlar.

Açıklamalar net olmalı ve düzeyden düzeye aynı performans unsurlarına dayanmalıdır. *Örneğin* Matematik problemi çözme durumuyla ilgili bir DPA da Problemi tanımlar ölçütünü düşündüğümüzde, yeterlilik tanımının bir parçası, bir öğrencinin problemi matematiksel gereksinimleri açısından ifade etmesi ise bu ölçütün her bir düzeyi, öğrencilerin bunu nasıl yaptıklarına dair bir açıklama içermelidir. Problemi belirtir ama matematiksel dil kullanmaz ve Problemi belirtmez gibi.

DPA Tasarımına Yönelik Yaklaşımlar

DPA tasarımına yönelik iki genel yaklaşım bulunmaktadır.

Bunlar:

- **Bütünden parçaya (top down)**
- **Parçadan bütüne (bottom up)**

Yeni tanıtılan kavram ve becerileri içeren çalışmalar için bütünden parçaya yaklaşımını kullanmak ve ardından verilen ölçütleri ve dereceleri kullanıp çalışma örneklerine bakmalarını sağlayarak öğrencileri DPA lara alıştırmak daha uygun olacaktır. Öğrencilerin parçadan bütüne yaklaşımını kullanarak birlikte bir DPA oluşturması ise aşına oldukları genel öğrenme çıktıları için daha elverişlidir.

Parçadan Bütüne Yaklaşımı

Parçadan bütüne yaklaşımı tümevarımsaldır.

Bu yaklaşımda öğrenci çalışmalarına ait örneklerle başlanmaktadır.

İçerik ve performans tanımları belirlendiğinde veya öğrenciler kendi değerlendirme araçlarını oluşturmaya dahil edilmek istendiğinde bu yaklaşım kullanılabilir.

Öğrenci çalışmalarının çok sayıda örneği alınır.

Çalışmalar üç gruba ayrılır veya öğrencilerden mevcut çalışmaları yüksek, orta ve düşük olmak üzere sıralamaları istenir

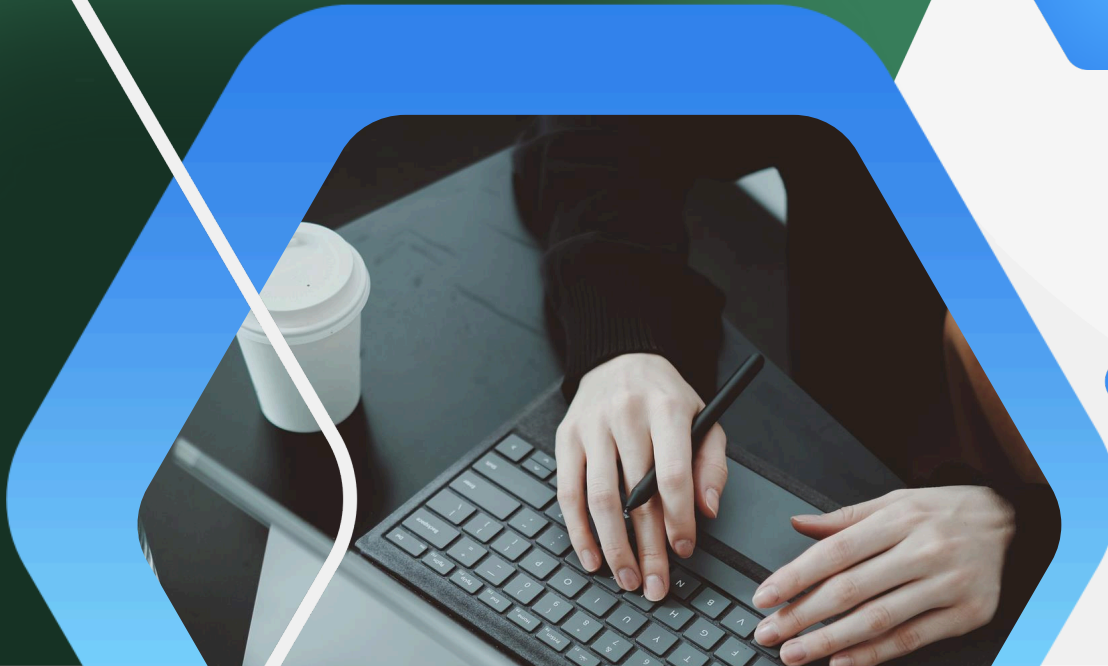
Her bir çalışmanın neden bu şekilde kategorize edildiğine dair özel tanımlamalar yazılır veya öğrenciye yazdırılır

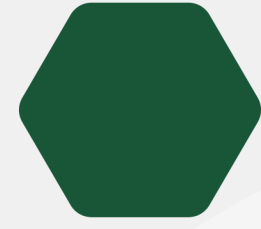

Çalışma tanımları karşılaştırılır ve ölçütler veya boyutlar çıkarılır.

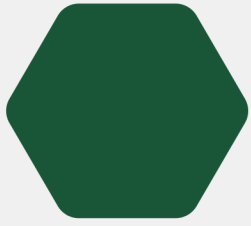
Dördüncü aşamada tanımlanan ölçütlerin her biri için boyutlar sürekliliğinde , gerektiği kadar çok düzey için nitelik tanımlamaları yazılır.

Öğrenci çalışmalarının çok sayıda örneği alınır:

Öğrenci çalışmalarının tümü DPA oluşturulan performans türü ile ilgili olmalı (örn matematik problemi çözme)
Mümkünse bu çalışmalar birkaç farklı görev türünü içermeli Bunun nedeni DPA'nın belirli bir görevi (örneğin belirli bir matematik problemini) değil, genel öğrenme çıktıları için içerik ve performans tanımlamalarını yansıtmasının istenmesidir.

Çalışmalar üç gruba ayrılır veya öğrencilerden mevcut çalışmaları yüksek, orta ve düşük olmak üzere sıralamaları istenir.

Bunun yapılmasının nedeni, öğrencilerin kavram ve becerilere aşina olmaları gerekliliğidir. Eğer öğrenciler kavram ve becerilere aşina değilse sıralama yapılırken düşünme niteliğinden ve becerilerin gösterilmesinden çok, düzgünlük ve biçim gibi daha yüzeysel becerilere odaklanabilirler

Her bir çalışmanın neden bu şekilde kategorize edildiğine dair özel tanımlamalar yazılır veya öğrenciye yazdırılır:

Yeteri kadar belirgin tanımlar yapılmalı.

Örneğin sorunun yanlış çözüldüğünü söylemek yerine ne yapıldığı ve neden yapıldığı söylenmeli. Problem çözümü alakasız bilgiler içerir veya problem bir alan sorusu iken bir hacim sorusu olarak ele alınmıştır gibi net ifadeler kullanılmalı.

Çalışma tanımları karşılaştırılır ve ölçütler veya boyutlar çıkarılır:

Çalışmalarda ilgili ve ilgisiz bilgilerin yer alması ile ilgili birden fazla tanımlama varsa ilgili bilgiler bir boyut olarak kullanılabilir

	6 Puan	4 Puan	2 Puan	0 Puan
Poster Başlığı		Başlık posterde belirgindir, doğru ve büyük harfle yazılmıştır.	Başlık posterde yer alır ancak bazı hatalar vardır veya okunması zordur.	Başlık mevcut değildir.
Yaşam Döngüsü Aşamalarının Sırası		Yaşam döngüsünün tüm aşamaları doğru sıradadır. Aşamalar doğru şekilde etiketlenmiştir.	Yaşam döngüsünün bir veya daha fazla aşaması yanlış sıradadır.	Yaşam döngüsü yer almamaktadır.
Yaşam Döngüsü Aşamalarının Gösterimi	Her aşamanın çizimsel gösterimi belirgindir.	Yaşam döngüsü aşamalarının bir veya iki gösterimi eksiktir.	Yaşam döngüsü aşamalarının 2'den fazla gösterimi eksiktir.	Yaşam döngüsüne ait gösterim mevcut değildir.
Yaşam Döngüsü Aşamalarının Açıklanması	Aşamalar en az 2 ayrıntıyla anlatılmıştır.	Aşamalar tek bir ayrıntıyla anlatılmıştır. Bir veya daha fazla aşama eksiktir.	Aşamalar tamamlanmamış veya eksiktir. Aşamalarda sadece destekleyici ayrıntı vardır veya hiç yoktur.	Yaşam döngüsü aşamalarının açıklamalarını içermemektedir.
Posterin Genel Görünüşü		Poster çok düzenlidir ve iyi organize edilmiştir. Başlık ve cümleler doğru yazım kurallarına, noktalama işaretlerine ve büyük harf kullanımına sahiptir.	Poster bir bakıma düzenli ve organize edilmiştir. Başlık ve cümleler, yazım kuralları, noktalama işaretleri ve büyük harf kullanımı açısından doğru bölümlere sahiptir. Poster için az çaba gösterildiği bellidir.	Poster dağınıktır, birçok hata içermektedir, renkli değil veya tamamlanmamıştır. Poster, çaba belirtisi göstermemektedir.

Bu örnekteki DPA iyi bir örnek teşkil etmektedir ve pek çok güçlü yanı bulunmaktadır. Bununla birlikte revize edilmesi gereken noktalar da mevcuttur. Bu DPA da ölçütlerin çoğu şu soruyu ele almaktadır Çalışmaların hangi özellikleri, öğrencilerin bu standartta (veya öğretim hedefinde) belirtilen bilgi veya becerileri öğrendiğine dair kanıt sağlayacaktır? Bu örnekteki öğretim hedefi öğrencilerin hayvanların yaşam döngülerine ilişkin bilgi sahibi olmaları ve araştırma yolu ile bunu kavramaları ise özellikle üç ölçüt konuyla ilgili görünmekte. Bunlar Sıra (Herhangi bir döngüde önemli bir kavram), Görsel Açıklamalar (Anlaşıldığını göstermek için önemli) ve Yaşam Döngüsü Aşamalarının Açıklanması.

Benzer bir şekilde performans düzeyi tanımlamaları da şu sorulara yanıt vermektedir. Bu ölçütte yüksekten düşüğe doğru her bir nitelik düzeyinde öğrenci çalışması nasıl görünmektedir?

Bu DPA örneğinde ölçütlerin ağırlıkları üzerinde düşünülmüş ve Görsel Açıklamalar ile Yaşam Döngüsü Aşamalarının Açıklanmasına daha fazla puan ayrılmıştır. Bu durum bu ölçütleri diğer ölçütlere kıyasla daha önemli bir pozisyona getirmiştir. Hedeflenen öğrenme çıktısına bakıldığında bu ölçütlere ağırlık verilmesi doğru bir yaklaşımdır.

Bu örnekteki DPA aşağıdaki maddeler doğrultusunda düzenlenirse daha doğru olacaktır:

Biçim ile ilgili ölçütler çıkarılmalı, bunlar çalışma alışkanlığı konuları olarak ele alınmalı.

Puanlar yeterlilik düzeyi ile değiştirilmeli.

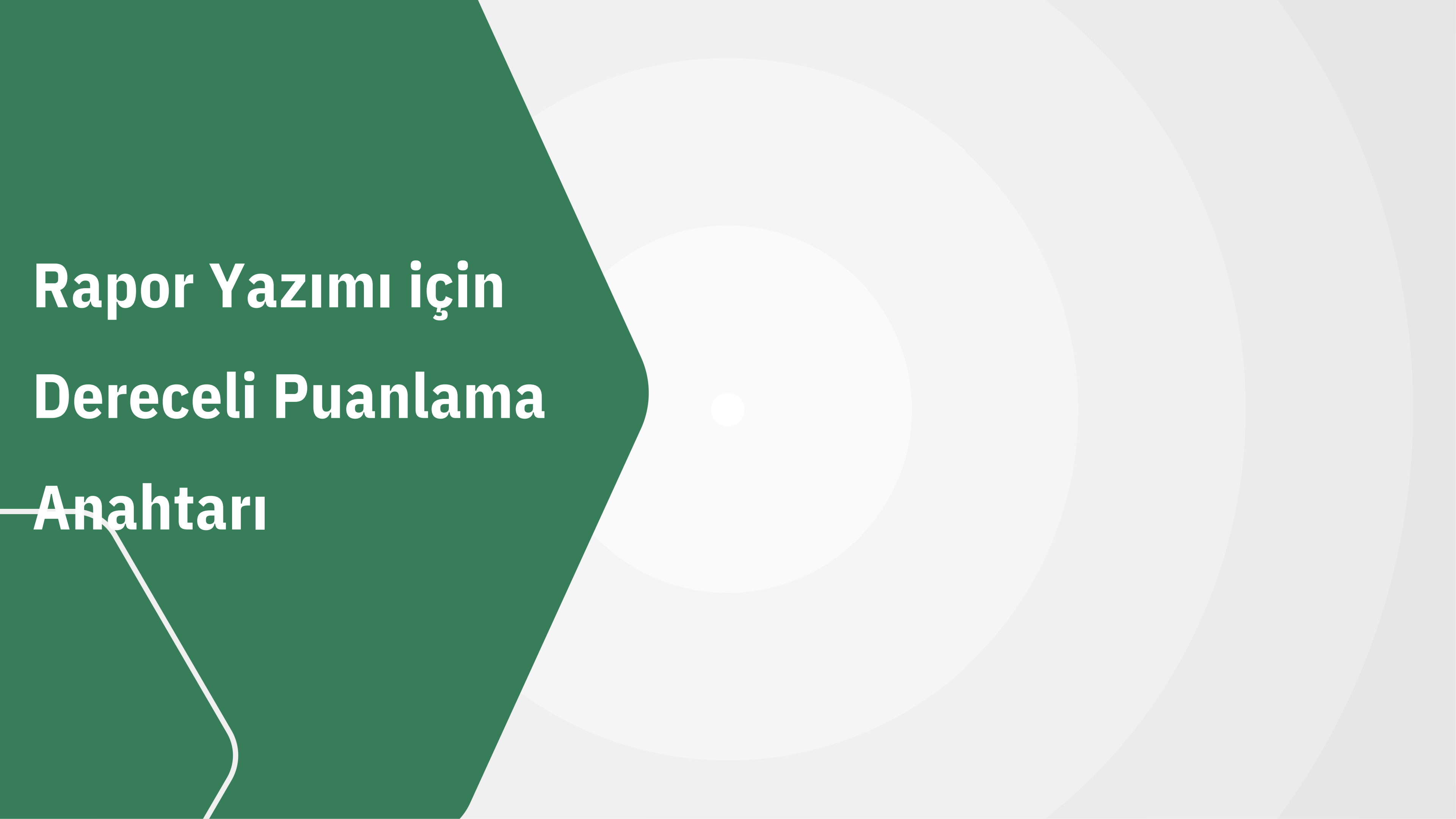
Performans düzeyi tanımlamaları daha az sayıda olacak ve daha önemli ifadeler içerecek şekilde düzenlenmeli.

Bu düzeltmeler sonrasında, örnekteki DPA şu şekilde görünecektir:

	İleri Düzey	Yeterli	Geliştirilmeli	Başlangıç Düzeyi
Yaşam Döngüsü Aşamalarının Sırası		Yaşam döngüsünün tüm aşamaları doğru sıradadır. Aşamalar doğru şekilde etiketlenmiştir.	Yaşam döngüsünün bir veya daha fazla aşaması yanlış sıradadır.	Herhangi bir sıra belirtilmemiştir veya sıralar yanlıştır.
Yaşam Döngüsü Aşamalarının Gösterimi	Her aşamada belirtilen zamanda hayvanlara ne olduğu hakkında özellikle net veya ayrıntılı bir görüş sunan bir çizim vardır.	Her aşamada, hayvanlara ne olduğunu göstermeye yardımcı olan bir çizim vardır.	Bazı aşamaların çizimleri, belirtilen zaman içerisinde hayvanlara ne olduğunu göstermez.	�izimler, yaşam döngüsü sırasında hayvanlara ne olduğunu göstermeye yardımcı olmaz.
Yaşam Döngüsü Aşamalarının Açıklaması	Aşamalar doğru bir şekilde anlatılmıştır. Açıklamalar özellikle eksiksiz ve ayrıntılıdır.	Aşamalar doğru bir şekilde anlatılmıştır.	Aşamalar bazı yanlış veya eksik bilgilerle anlatılmıştır.	Hiçbir aşama açıklanmamıştır veya aşamalar yanlış açıklanmıştır.

Matematik Problemi Çözme Dereceli Puanlama Anahtarı

Puan	Matematiksel Bilgiyi Gösterme (Problemi doğru bir şekilde yaptın mı?)	Problem Çözme Stratejilerini Kullanma (Problemi nasıl çözdün?)	Bir Açıklama Yazma (Çalışmanı açıklayabilir misin?)
5	- Doğru cevabı buldum. - Problemin çözümünde hiç hata yapmadım.	- Problem için tüm önemli bilgileri kullandım. - Problemi çözmek için kullandığım tüm aşamaları gösterdim. - Problemi nasıl çözdüğümü göstermek için bir çizim yaptım.	- Ne yaptığımı ve neden yaptığımı yazdım. - Çalışmamın her aşamasını açıkladım. - Matematiğe ait kelime ve stratejileri kullandım. - Açıklamamın sonunda tamamlanmış bir cümle olarak cevabı yazdım.
4	- Doğru cevabı buldum. - Problemi çözdüm fakat birkaç küçük hata yaptım.	- Problem için önemli bilgilerin çoğunu kullandım. - Problemi çözmek için kullandığım aşamaların çoğunu gösterdim.	- Ne yaptığımı ve biraz da neden yaptığımı yazdım. - Çalışmamın büyük çoğunluğunu açıkladım.
3	- Cevabın bir kısmını buldum. - Problemi çözmeye çalıştım fakat bazı büyük hatalar yaptım.	- Problem için önemli bilgilerin bazılarını kullandım. - Problemi çözmek için kullandığım aşamaların bazılarını gösterdim.	- Çalışmamda her ikisinden ziyade biraz ne yaptığımı veya neden yaptığımı yazdım. - Çalışmanın bazı kısımlarını açıkladım.
2	Problemi çözmeye çalıştım fakat problemi anlamadım.	- Problem için önemli bilgilerin çok azını kullandım. - Problemi çözmek için kullandığım aşamaların hemen hemen hiçbirini göstermedim.	- Anlamı olmayan bir şeyler yazdım. - Açık olmayan bir cevap yazdım.
1	Problemi çözemedim.	Problemi çözmek için kullandığım hiçbir aşamayı göstermedim.	Problemi nasıl çözdüğümü açıklayacak hiçbir şey yazmadım.

Rapor Yazımı için Dereceli Puanlama Anahtarı

	İçerik	Akıl Yürütme ve Kanıt	Açıklık
4	Önerme açıktır. Çok sayıda ve çeşitli materyal ve kanıt önermeyi desteklemektedir. Tüm materyaller konu ile alakalıdır. Materyallere ait ayrıntılar bulunmaktadır. Bilgi doğrudur. Uygun kaynaklara başvurulmuştur.	Bilgi, materyalin desteklemeyi amaçladığı konu(lar) ile açık ve net bir şekilde ilişkilidir. Bilgi mantıklı bir şekilde düzenlenmiş ve kısa ve özlü bir şekilde sunulmuştur. Metnin akıcılığı iyidir. Girişler, geçişler ve diğer bağlayıcı materyaller dinleyiciyi/okuyucuyu da beraberinde götürmektedir.	Birkaç dil bilgisi ve kullanım hatası, anlamı bozmaz. Kullanılan dil ve sözcük seçimi oldukça etkilidir ve anlamı zenginleştirir. Üslup ve kelime seçimi projeye uygundur.
3	Önerme açıktır. Yeterli miktarda materyal ve kanıt önermeyi desteklemektedir. Çoğu materyal önerme ile alakalıdır. Materyallere ait ayrıntılar bulunmaktadır. Bilgi çoğunlukla doğrudur, yanlışlar önemsizdir ve sonuçlar üzerinde etkili değildir. Uygun kaynaklara başvurulmuştur.	Bilgiler, tüm bağlantılar açıklanamasa da materyalin desteklenmesini amaçladığı konu(lar) ile açıkça ilişkilidir. Bilgi mantıklı bir şekilde organize edilmiştir. Metnin akıcılığı yeterlidir. Girişler, geçişler ve diğer bağlayıcı materyaller, dinleyiciyi/okuyucuyu çoğunlukla beraberinde götürür. Herhangi bir ani geçiş, hedeflenen anlama müdahale etmez.	Bazı dil bilgisi ve kullanım hataları bulunmaktadır fakat anlamı bozacak kadar etkili değildir. Üslup ve kelime seçimi çoğunlukla etkili ve projeye uygundur.
2	Önerme biraz belirsiz olabilir. Önermeyi bazı materyal ve kanıtlar desteklemektedir. Materyallerin bir kısmı konu ile alakalı iken bir kısmı değildir. Ayrıntılar eksiktir. Bilgiler bazı yanlışlar içerebilir. En azından bazı kaynaklar uygundur.	Bilgilerin bir kısmı, materyalin desteklemesini amaçladığı konu(lar) ile ilgilidir ancak bağlantılar açıklanmamıştır. Bazı cümle yapıları belirgin olmasına rağmen bilgi tamamen mantıklı bir şekilde organize edilmemiştir. Metnin akışı dalgalıdır. Girişler, geçişler ve diğer bağlayıcı materyaller eksik veya başarısız olabilir.	Birçok dil bilgisi ve kullanım hatası, anlamı bozmaya başlar. Üslup ve kelime seçimi orta düzeyde ve basittir ya da çok etkili değil veya tam anlamıyla uygun değildir.
1	Önerme net değildir. Materyallerin çoğu genel konu ile ilgisiz veya yanlış olabilir. Ayrıntılar eksiktir. Uygun kaynaklara ulaşılmamıştır.	Bilgi, materyalin desteklemesini amaçladığı konu(lar) ile ilgili değildir. Bilgi mantıklı bir şekilde organize edilmiştir. Materyaller akıcı değildir. Bilgi birbiri ile alakasız bir materyal dizisi olarak sunulur.	Dil bilgisi ve kullanımdaki büyük hatalar anlamı belirsiz hale getirir. Üslup ve kelime seçimi etkisiz ve projeye uygun değildir.

Dereceli Puanlama Anahtarı Not Verilirken Nasıl Kullanılır?

Öğrenciler çalışmalarında DPA ları biçimlendirici bir amaçla kullandırlarsa ödevlerine verilecek not öğrencilerin her bir ölçütte hangi düzeyde başarılı olduğu ile ilgili olmalıdır.

Eğer analitik DPA ile puanlandırılmış performansa yönelik durum belirleme işlemi için genel bir puana/nota gereksinim duyuluyorsa her bir ölçüt için başarılan düzey birleştirilebilir. Öğrenciler her bir ölçütün nasıl puanlandırıldığını görebilmelidir.

Genel bir nota ihtiyaç duyuluyorsa ve durum belirleme işleri genel bir puan olarak ifade edilecekse bu durumda her bir ölçüte ait puanlar için ortanca ve mod kullanılmalıdır.

Merkezi Yığılma Ölçüleri	Örnek
	Dört ölçülü 6 puanlı bir DPA'da öğrenci puanları; 6-5-3-3
Ortalama Tüm puanların toplamı puan sayısı ile bölünür. (Aritmetik Ortalama)	Ortalama=4.25 $(6+5+3+3)/4=4.25$
Ortanca - Yüksekten düşüğe doğru sıralanan puan setinde ortada yer alan puandır. - Bu yöntem yüzde 50 olarak da bilinir.	Ortanca=4 Puanlar öncelikle sıralanır. 6 5 3 3 4
Mod - Puan setinde en çok tekrar edilen puandır. - Bazen bu puanı “en popüler puan” olarak düşünmekte fayda vardır.	Mod=3 Puanlar öncelikle sıralanır. 6 5 3 3